List Prezydenta do uczestników obchodów 75. rocznicy likwidacji getta w Białymstoku

W poniedziałek, 5 lutego br. rozpoczęły się obchody 75. rocznicy Powstania w Getcie Białostockim i likwidacji Getta. Prezydent RP Andrzej Duda wystosował specjalny list do organizatorów i uczestników uroczystości rocznicowych. Treść listu zamieszczamy poniżej.

Szanowni Państwo!

Ten dzień sprzed 75 lat – dzień 5 lutego 1943 roku – był „jednym koszmarnym snem", jak zapisał 22-letni Dawid Szpiro w odnalezionym niedawno notatniku. A przecież był to dopiero początek gehenny żydowskich mieszkańców Białegostoku.

W ciągu kolejnego tygodnia hitlerowska machina zbrodni – przyniesiona na tę ziemię przez okupantów niemieckich i wprawiona w piekielny ruch w ramach Akcji „Reinhardt" – pochłonęła przeszło 10 tysięcy istnień ludzkich. Niemcy zamordowali na miejscu lub wywieźli
i zagazowali w komorach Treblinki jedną czwartą białostockich Żydów. Tak rozpoczął się przedostatni akt zagłady społeczności żydowskiej tego miasta, która dopełniła się pół roku później, po powstaniu sierpniowym i likwidacji getta.

Wobec ogromu zbrodni, bezwzględności i okrucieństwa, jakich dopuścili się niemieccy naziści, stajemy również dzisiaj – po 75 latach – bezradni i do głębi wstrząśnięci. Nikt nie jest w stanie pojąć, jak ludzie ludziom mogli zgotować tak straszliwy los. Zorganizowany i przeprowadzony przez III Rzeszę Niemiecką Holokaust Żydów był planową eksterminacją, nie mającą precedensu w całych dziejach ludzkości. Musimy o tym zawsze pamiętać. Musimy wsłuchiwać się w tę przestrogę płynącą z przeszłości, aby nic podobnego nigdy więcej nie mogło się wydarzyć.

Ale musimy także pamiętać o trzech wiekach wcześniejszej historii społeczności żydowskiej w Białymstoku. Tutaj, w sercu Podlasia, przez stulecia kwitło życie religijne, gospodarcze, kulturalne i społeczne Żydów polskich. Tu dzięki ich wytrwałej pracy rozwinął się nowoczesny przemysł. Tu działało sto synagog i miejsc modlitwy. Tu pisali książki literaci i uczeni, tworzyli artyści. Tu tysiące wiernych wznosiły prośby do Boga o pomyślność i zdrowie.

Tu też rodziła się w umyśle Ludwika Zamenhofa koncepcja uniwersalnego języka esperanto. Języka, który miał łączyć i pomagać w komunikowaniu się, umacniając braterstwo i solidarność ludzi różnych narodowości – tak jak miało to miejsce przez stulecia na ziemi Polin, którą zamieszkiwały wspólnie nasze narody i która była dla Żydów gościnnym, bezpiecznym domem.

Niechaj pamięć o ofiarach Zagłady będzie dla nas, współczesnych, zobowiązaniem do strzeżenia prawdy o tym, co wydarzyło się tutaj przed 75 laty. I niech inspiruje nas do działania w imię naszych wspólnych wartości: polsko-żydowskiego braterstwa i solidarności, które niemieccy okupanci, kierowani obłędną ideologią rasistowską, chcieli na zawsze unicestwić.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Duda

Prezydent Rzeczypospolitej Polski

źródło: www.prezydent.pl

http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/inne/art,594,list-prezydenta-do-uczestnikow-obchodow-75-rocznicy-likwidacji-getta--w-bialymstoku.h